

ФУНДАМЕНТ ДЛЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Керівник комунального некомерційного підприємства «Освітня агенція міста Києва» (донедавна ця установа називалася «Центр науково-освітніх інновацій та моніторингу») Юрій КОРОЛЬОВ раніше працював директором школи, тож із власного досвіду знає, що для успішного адміністрування необхідно володіти об'єктивною інформацією. Адже не можна працювати над підвищенням якості роботи навчального закладу, не маючи всіх даних про його актуальний стан.

моді, онлайн-тестування. Доводиться роздруковувати відповідні матеріали, привозити, організувати наради щодо їх використання. А потім — забирати й оцифрувати. Онлайн-тестування дає змогу зекономити папір і час. Але і тут є певні проблеми, наприклад, обмеження кількості людей, які можуть працювати із сайтом одночасно, — 400–500. Тому треба дяти за чітким графіком.

дітей. Більшість (64%) вважають, що забезпечувати школярів електронними підручниками повинна держава, 27,9% опитаних переконані, що до цього мають долучитися і держава, і батьки. Загалом батьки перехід на електронні підручники підтримують.

— Які нові цікаві проекти реалізує агенція?

— Один із наших перспективних напрямів роботи — проведення пілотного проекту «Індивідуальний прогрес учня». Навіть у столиці цим займаються усього дві-три школи, які мають можливість тримати у штаті кілька психологів. Цей проект ми започаткували з приватним навчальним закладом Liko-School, уже реалізували перший етап. Завдяки проекту можна відстежити динаміку навчання дитини, її прогрес або регрес — це важливо і для батьків, і для вчителів. Педагогі, треба зауважити, проводять таку роботу, але переважно роблять це інтуїтивно, не системно. Ми нині працюємо над розробкою моделі, яку можна було б поширювати. Наші фахівці розробили тестові матеріали, анкетували батьків. Узагалі, така робота є дуже перспективною, адже треба порівнювати не учнів один з одним, а вчорашні особисті досягнення дитини із сьогоднішніми.

Спілкувався Максим КОРОДЕНКО,
«Освіта України»

Ми працюємо для того, щоб керівники різних ланок освіти могли отримати інформацію, на основі якої можна приймати важливі управлінські рішення. Адже успішний керівник має спиратися не на особисті враження, а на конкретні дані, — переконаний Юрій Володимирович. — Освіта не може бути абстрактною — вона працює із цифрами, вимірюваними показниками.

Центр науково-освітніх інновацій та моніторингу, а нині — Освітня агенція міста Києва, працює вже десять років. Освітній моніторинг здійснюється за трьома напрямками. По-перше, це моніторинг умов функціонування системи: аналіз якості кадрового забезпечення, рівень навчально-методичного, матеріально-технічного забезпечення. Приклади досліджень у цьому напрямку — «Організація харчування учнів у загальноосвітніх навчальних закладах міста Києва», «Завантаженість педагогів звітною документацією». Другий напрям — моніторинг освітнього процесу, рівня викладання, стану запровадження інновацій тощо. Можна згадати такі дослідження, як «Стан громадської освіти учнівської молоді в умовах сучасної школи», «Стан позашкільної та позакласної роботи в загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладах міста Києва (I етап)», «Виконання учнями домашніх завдань».

Третій напрям роботи — моніторинг результатів освітнього процесу, рівня навченості учнів, їхнього соціального-психічного і фізичного розвитку, аналіз результатів ЗНО. Так, ми проводили дослідження «Комунікативні уміння й навички з української мови учнів 4-х класів ЗНЗ міста Києва», «Оцінка рівня готовності учнів 11-х класів міста Києва до зовнішнього незалежного оцінювання з української мови».

За десять років у них узяли участь майже 50 тисяч учнів і близько 20 тисяч батьків, тисячі вчителів та управлінців.

— Якою є структура очолюваної Вами організації?

— Відділ звітності та розробки тестових матеріалів розробляє інструментарій для проведення моніторингових досліджень. Тут працюють над визначенням якості навчальних досягнень учнів, можуть прослідкувати динаміку їх змін на рівні міста, району, навчального закладу.

Результати діяльності узагальнюють у відділі аналітики. Тут можуть спроектувати розвиток навчального закладу, проводити експертну програму розвитку та якості освітніх послуг на рівні міста, району, навчального закладу. А також вивчають організацію навчально-виховного процесу за авторськими програмами й навчальних закладах різного типу. Маємо також інформаційно-видавничий та юридичний відділи.

— Як проводиться атестація-на експертизу шкіл?

— Агенція є базовою установою для здійснення незалежної атестаційної експертизи навчальних закладів. Нині ми допомагаємо проводити атестації приватних навчальних закладів, які ініціює департамент освіти і науки, молоді та спорту КМДА. У рамках цієї роботи ми відпрацювали оптимальну модель взаємодії. Якщо зацікавлені інші управління освіти, то такий аудит може стати частиною атестації державних шкіл. Він не створює дискомфорту для закладів, коли туди приходять багато людей з управління. Особисто я, коли був директором, пам'ятаю, що протягом двох тижнів (нині цей проміжок часу повинен бути не більшим за п'ять днів) у школі були сторонні люди, вони проводили опитування, писали папери тощо. Це було не дуже комфортно. Дистанційне ж проведення таких заходів зменшує паперове навантаження, тиск на директора і школу. Працівники надсилають ска-

новані копії необхідних документів електронною поштою. Якщо раптом виникне сумнів у достовірності наданих матеріалів, то є ті п'ять днів, коли можна прийти до школи і побачити оригінали.

За час роботи Освітня агенція міста Києва накопичила багато даних. За нашою статистикою, в деяких школах було проведено до тридцяти досліджень. Коли приходять час атестації, чому б не скористатися цими даними? У роботі ми також послуговуємося результатами ЗНО.

До речі, проводимо тестування у дистанційному форматі: учні не користуються паперовими носіями, як це було раніше, а заходять на наш сайт, реєструються, отримують пароль та проходять онлайн-тестування з предметів.

— Такий формат є зручнішим?

— Однозначно. Проблема в тому, що не всі технічно готові до дистанційної взає-

торік у кількох столичних школах розпочався пілотний проект із використання електронних підручників для п'ятих класів. Ваша агенція проводила тематичне опитування із цього приводу...

— Так, цей проект реалізує столичний департамент освіти і науки, молоді та спорту, а ми проводимо моніторинг на різних етапах його впровадження. Наприклад, відбулося соціологічне дослідження «Вивчення думки респондентів щодо переходу навчального процесу на електронні підручники». Отримали цікаві результати: 22,6% батьків вважають, що переходить на електронні підручники варто вже з першого класу, 21% — що це потрібно робити у 2–4 класах, 35% — у 5–9 класах, решта — що у старших класах. Переважна більшість батьків (70,5%) вважають, що використання електронних підручників у школі не впливатиме негативно на здоров'я

КОМПЕТЕНТНО

Олена ФІДАНЯН, директор департаменту освіти і науки, молоді та спорту Київської міської державної адміністрації:

— Освітній галузь потрібен якісний моніторинг. Завдяки децентралізації за останній рік частка галузі «Освіта» у міському бюджеті значно зросла. Але тепер постає питання ефективності управління, справедливого розподілу і використання коштів. Це потребує цілком нових інструментів управління. Дослідження Освітньої агенції міста Києва інтегровані в єдину базу даних освітньої сфери міста. Завдяки інтегрованому підходу ми змогли розгорнути низку інноваційних сервісів. Це «Банк освітніх даних» — єдина інформаційна мережа збору й обробки освітньої статистики, «Освітній атлас» — аналітико-інформаційний ресурс на основі результатів зовнішнього незалежного оцінювання у Києві, «Освітня карта» навчальних закладів Києва із занесеними даними шкіл, зокрема — обсяги фінансування. Створена система дає змогу оперативно приймати управлінські рішення в га-

лузі освіти чи просто коригувати процес навчання в окремому класі. Нинішній пріоритет Освітньої агенції міста Києва — супровід освітньої реформи. Агенція вже провела соціологічне дослідження щодо ставлення до реформи співробітників столичного департаменту освіти і районних управлінь. Вивчається стан компетентнісного навчання, зокрема проведено дослідження щодо базових життєвих компетентностей учнівської молоді міста Києва. Надалі плануємо зосередитися на таких пріоритетах освітньої реформи: — впровадження партнерських відносин між керівництвом закладів, учителями, батьками й учнями (стан, моделі, реалізація); — автономія школи і вчителя, новий розподіл ролей між державою і самоврядуваннями; — стан і перспективи фінансування освіти в умовах децентралізації;

— аналіз результатів навчання, у тому числі, й навіть у першу чергу, — компетентнісний підхід і аналіз профілю учня, якого ми хочемо бачити «на виході» нової школи; — створення сучасного освітнього простору (матеріально-технічне забезпечення, потреби, можливості і стан впровадження); — професійна підготовка вчителя. Освітня агенція міста Києва готова стати головним механізмом зворотного зв'язку реформи у столиці.